

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 2 korona.
Félévre 4 korona.

Vidékre postán küldve:
Negyedévre . . 3 kor. 50 fil.
Félévre 7 kor. — fil.

Egyes szám ára 2 fillér

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Megjelen minden nap,
hétfo és
ünneputáni nap kivételével.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Budainagy-útca 151. szám,
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Telefon: 141. szám.

Felelős szerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Kiadja: a Nyomda-Részvénytársaság.

Főmunkatárs: HAJDÚ JÓZSEF.

A tuberkulózis és az alföldi lakásviszonyok.

Egyik orvosi szaklapunkban Müller Vilmos dr. szóvá teszi ezt az igazán komoly nemzeti problémát, mely a magyarságot sokkal súlyosabban károsítja meg, mint az a sok más hiábavalóság, melyek szinte kizárólag veszik igénybe a magyar államférfiak figyelmét. A cikkirő e gondos tanulmányában igazán eleven színekkel rajzolja meg ezt a súlyos társadalmi bajt és diagnózisa oly pontos és őszinte, hogy méltó arra szélesebb körök figyelmét is felhívni.

Az orvos leírása így szól:

»Az arthritis pauperum diagnózis mellé, amellyel a szegény, rossz lakásviszonyok között sinylődő néposztálynak idült izületi csuzát szoktuk megjelölni, bátran felvehetünk egy másik, nem kevésbé indokolt terminus technikust: a tuberculosis pauperumot. Sokszor elhangzott igazság az, hogy a tuberkulózis a szegény néposztály betegsége. És ez igazság felismerése nyomában még mindig nem történt meg hazánkban az, ami pedig a dolog természetéből önként folyik: a szegény néposztály higienikus viszonyainak megvizsgálása és a tuberkulosis melegágyának: a magyar Alföld egészségtelen lakásainak hatósági megjavítása.

Pedig aki ösmeri az alföldi nyomorúságos, minden modern építkezést csufoló lakásokat, aki nem halad el érzéketlenül a statisztika ama kétségbe nem vonható, hiteles följegyzése mellett, amely szerint a tuberkulózis éppen az Alföld tőzgyökeres, magyar lakosságát pusztítja legfékeveszettebbül, az igazat kell, hogy adjon Jakob és Paunvitz tanároknak »A tuberkulózis okai és leküzdése« című alapvető munka szerzőinek, akik szerint — és most szószerint idézek — »a tuberkulózist a zárt helyiségek és főleg az egészségtelen lakás betegségének kell tekintenünk«.

A lakóház higienikus építkezése, a lakás berendezése, a szoba tisztasága, a padlózat milyensége, a szoba szellőztetése és világítása, a szobában élő egyének száma, — aminthogy kicsiben megadják az ugynevezett »higienikusan épített« lakóház kellekeit, — azonképpen nagyban a tüdővész halandóság csökkentésében oly lényeges szerepet játszó és annak gyógykezelésében ez idő szerint még mindig domináló sanatóriumok építkezésének egyttal az alapelvei is.

És éppen azért, ha tekintetünk az alföldi lakásviszonyokra vetjük és végignézzük a szegény nép földes szobáin, kicsiny, — télire még ezenkívül a külső hideg levegőtől fűrészpórral, rongydarabokkal elzárt ablakain, tulzsufolt, alacsony, sötét lakásain, amelyekben a tuberkulózis halálozás esetén dezinficiálásról még csak szó sem esik, akkor lehetetlen nem arra a konklúzióra jutnunk, hogy az alföldi elijesztő tüdővész halandóság elleni küzdelemnek sem a szimptomatikus kezelésben, sem sanatóriumok felépítésében, — hanem egyesedül és kizárólag az Alföld rossz lakásviszonyainak megjavításában kell összpontosulnia.

De mielőtt tovább mennék, ez állítás igazolására egy nagyon kézenfekvő tényre utalok, amelyet sokszor tapasztalhatott minden nagy városban gyakorló orvos. A városi tüdőbeteget ugyanis ki szokták küldeni a falura, a városon kívüli pusztára, szabad, jó levegőre. És betegünk itt tényleg megerősödik, betegségének egyes, kínzó tünetei alábbhagynak és bizonyos idei falusi, városon kívüli tartózkodás után lényeges, nemcsak szubjektív, hanem objektív javulást is konstatahatunk.

Azon a falun, azon a pusztán élő rusztikus emberek körében, aki a mi városból odaküldött betegünkkel egyazon levegőben élnek, elijesztően nagy a tuberkulózis hajlandóság.

Honnan tehát e két nagy ellentét? — Egyszerűen a lakásviszonyokban keresendő.

A nép között, mely egy szobában él azzal a tüdővész egyénnel, néha epidémikusan pusztít a tuberkulózis. Apa, anya, sokszor az egész család áldozata lesz az egészségtelen, szűk lakások termelte bajnak. Hiszen Heller kiszámította, hogy a tüdőbeteg egyén naponta hét millió virulens tuberkulózis bacillust produkál, a mely kellő elővigyázat nélkül, — amit pedig a mi népkontingensünk, sajnos, nem ösmer, — szoba levegőjébe jut, és így közvetlen belehelés útján a lakásban tartózkodókat, az ott alvókat veszélyezteti.

Azonban nem kell még a falusi, a tanyai nép közé sem kimennünk, hogy a tuberkulózis nagy halálozás és a rossz lakásviszonyok közötti összefüggést minden kétséget kizárólag megállapíthassuk.

A tuberkulózis legelső sorban a szegény néposztály betegsége. A szegény nép pedig a városban és itt még inkább, mint a városon kívül, arra

van utalva, hogy kis lakást tartson, mert a súlyos megélhetési viszonyok erre utalják.

És bár a városi lakásokban, azok építkezésénél a higienikus követelmények ma már a legelemibb pontokra nézve betartatnak, mégis a szegény városi néposztálynál a tüdőbeteg szükségzerű elkülönítése a család többi tagjaitól — éppen a lakások tulzsufoltsága miatt — egyszerűen kivihetetlen.

A gyakorló orvos keze tehát a meglehetősen egészségesen épített városi lakások mellett is kötve van, ha történetesen a szegényebb néposztályból kerül ki tüdővész beteget. Éppen úgy korlátozva van a városon kívül praktizáló orvos is, mert itt megkettős bajjal állunk szemben:

1. az egészségtelen lakással és
2. a tulzsufoltsággal.

Könnyen megérthető tehát ezekből, hogy a tüdővész elleni okszerű küzdelemnek az igazán vagyontalan tüdőbetegeknek, akik még a legminimálisabb pénzüsszeggel sem rendelkeznek, kettős irányt kell követnie:

1. a lakásviszonyok javítását kell célul tűznünk és
2. a tüdőbetegeknek a többiek-től való izolálását, azaz gyógyító helyekre való internálását kell minden módon keresztül vinnünk.

Általánosan tudott dolog, hogy a tüdővész éppen a Tisza—Duna között élő, tőzgyökeres magyar nép között pusztít leginkább. A tuberkulózishalandóság szemben az összes fertőző betegségekkel (cholera, hólyagos himlő, kanyaró, vörheny, kiütéses, hasi agy-máz, számarhurut, roncsoló toroklob, torokgyík, dysenteria, veszettség, lepra, orbánc, gyermekágyi láz) éppen a nagy magyar Alföldön egymagában véve nagyobb, mint az összes fertőző betegségek okozta halandóság egyttvéve. Így 1903. évben a fertőző betegségben elhaltak halálozása volt 25·07 százalék, ebből tuberkulotikus halálozás 15·23 százalék.

A szegénytvörvények.

Thököli, Rákóczi, Bercsényi.

Az ország törvényhatóságai még 1903-ban felirtak az országgyűléshez, hogy az 1687. évi V. törvényeket, mely Thököli Imrét örök időkre számúzi az országból és az 1715-ik évi dekrétum 49 ik cikkelyét, mely Rákóczit és Bercsényit az ország határai közül kiüldözi, a magyar törvénytárból töröljék és a nagybujdosók emlékét maga a törvényhozás örökítse meg.

Most, hogy a szabadsághős hamvait visszahozzák az anyaföldre, időszerűnek tartjuk, hogy e szégyentörvények szövegét megismertessük.

Örök gyalázata a magyar törvényhozásnak, hogy benne a legnagyobb magyarokat, a legelszántabb hazafiakat lehetett a hazaárulás bélyegével illetni.

Az 1687. évi V. törvények szövege ime itt következik:

Ugy a korábbi zavargások idejében, mint azután a jelen időkig elkövetett kihágások miatt, mindenkinek, összesen és egyenként, külömbőség nélkül, általános közbocsánatot adnak s azt az eperjesi bizottságra is kiterjesztik, kivévén ez alul a lázadás fejtét (ezuttal Thököli Imrét) s a vele megmaradókat.

A hűséges karok és rendek hódoló lelkük odaadó hűségével megnyugosznak az ő alázatos kérelmükre kegyelmesen adott amaz engedélyben, hogy úgy a nyílt parancsok, közhirodalmények és rendeletek, mint a fenséges lotharingiai herceg utján is, a lefolyt 1684 ik évben ő szent felsége ellenében a közelmúlt lázadások és mozgalmak idején bármi módon és bárki részéről, kivétel nélkül elkövetett bűnök alkalmából mindenki javára, közösen és külön-külön adott általános közbocsánatot az ország köztörvényeibe iktassák s egyszerűs mind ő legszentségesebb felségének irántuk tanusított annál nagyobb kegyelmességében, hogy tudniillik ő szent felsége ennek a bűnbocsánatnak a fentebb említett eperjesi bizottság s az ő eljárása folytatásának megszüntetése mellett az előbbi közbocsánatot után a múltban a jelen időkig, bármiképpen és bárki részéről kivétel nélkül netalán elkövetett tudvalevő büntetésekre és kihágásokra vonatkozólag, — az időközben elhalt örököseire és utódaira való kiterjesztését is legjóságosabban elrendelni s eként az összes és minden egyes megtörtént dolgokat örök és visszavonhatatlan feledésnek átadva, összes karait és rendeit előbbi császári királyi kegyelmébe visszafogadni és kinyilatkoztatni méltóztatott, hogy abból csupán az átkos pártütés előrelátó feje és most is vele tartó párthive legyenek kivéve s hogy őket, mint a hazának nyilvános ellenségeit és törvényes királyuk ellen pártütőket, tekintsék levelesítettnek és a jelen törvénynél fogva elmarasztaltaknak és a megérdemelt törvényes büntetéssel sújtás végett mindenütt üldözzék s végre, hogy a hű karoknak és rendeknek az ezekkel továbbra fentartandó kölcsönös közlekedés vagy érintkezés egyenesen és egyszerűen örökös hűtlenség vétke és büntetése alatt, tiltva legyen.

*

Az 1715. évi dekrétum 49. cikkelye így szól:

Bűnbocsánatot a szatmári megegyezésben kitűzött határidőn belül hazatértek részére s másoknak, kik arra a határidőre vissza nem tértek, száműzetés.

Ambár a legújabb lázadás fejeit, Rákóczit és Beresényit s bármely rangú és rendű párthiveit a szatmári megegyezés előtt összesen és egyenként országgyűlésileg száműzték s ilyenekül mondták és jelentették ki.

1. §. Minthogy mégis ő császári királyi felsége, az osztrák fejedelmeknek velük született jóságánál és kegyeleténél

fogva, félretéve sok millióra menő károsodásának tekintetét, egyedül a szivek egyességének s az óhajtott béke gyorsabb elérésének okából, az ily száműzés szigorúságát ugyancsak azon szatmári megegyezéssel mérsékelni méltóztatott (melyet ő legszentségesebb császári király legkegyelmesebb meghatalmazása alapján főméltóságú gróf Pálffy ur, tábornagy s Magyarországon a császári királyi vitézlő katonaság főparancsnoka s Dalmát-, Horvát- és Szlavonországek bánja szokott erélyével és elmés katonai bölcsességével s a dolgok elintézésében elsajátított ügyességével, ő legszentségesebb felségének teljes megalégedésére s ennek a megegyezés legkegyelmesebb helybenhagyása mellett, szerencsésen kieszközölt); s noha ezt a helybenhagyást ő legszentségesebb felsége más legjóságosabb nyílt parancsaiban is közzétenni méltóztatott, melyek tartalmánál fogva az említett főnököknek és követőknek összesen és egyenként, nemcsak azoknak, akik akkor rögtön és azonnal, hanem másoknak is, ha az említett szatmári kiegyezés alkalmával kitűzött határidőig az ő királyi felségének tartozó hűségre és engedelmségre visszatérne, általános bűnbocsánatot s életükre és javaikra nézve kegyelmet adott és minden kihágás, meg az ő felségének s híveinek okozott minden kár örök elfeledését kegyelmesen kijelentette.

2. §. Mivel mégis a kitűzött határidőre s következőleg a bűnbocsánatot és kegyelem elfogadására maga Rákóczi és Beresényi s némely mások is vissza nem jöttek, sőt a szörnyű felségsértés ki sem mondható bűnében mostanig makacsul megmaradtak: ezért mindazokat, kik a fentjelzett határidőre meg nem jelentek, vagy a fentebbi módon vissza nem jöttek s így jelenleg is távol vannak, előbb nevezett főnökökkel s vezéreikkel együtt, mint törvényes királyunknak s a hazának nyilvános ellenségei s mint úrulókat s az igaz szabadság felforgatóit, a jelen határozat erejével összesen és egyenként törvényesen száműzötteknek és az érdemes törvényes büntetés rájuk szabása végett mindenütt üldözendőknek és elfogatandóknak, összes ingó s ingatlan javaikat pedig a királyi kincstár részére elkobzandóknak nyilvánítják s jelentik ki.

3. §. Akikkel való minden érintkezést s közlekedést az ország lakóknak, összesen és egyenként, felségsértés büntetése alatt, egyszerűen és kerekén tiltják.

A gyümölcskiállításról.

A Gazdasági Egyesület mindeu igyekezetével arra törekszik, hogy szombaton megnyitandó kiállítása minden tekintetben kiválóan sikerüljön. Kenéz Zoltán az egyesület agilis titkára személyesen járkel a tanyákon, hogy a termelőket tette buzdítsa.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása f. hó 6-án szombaton délelőtt 11 órakor történik. Vasárnap délelőtt 10 órakor Molnár István gyümölcsészeti miniszteri biztos jelenlétében határozzák meg a nagybani termelők alkalmas kiváló alfajfajtákat és válogatják ki a budapesti országos kiállításon bemutatandó gyümölcskollektívát. A bíráló bizottság is vasárnap egész napon át végezi a bemutatott gyümölcs bírálatát. Kiosztásra kerül

két nagyobb tiszteletdíjon kívül 15 állami pénzdi 10—20 korona értékben, továbbá oklevelek és ösztöndíjak.

Eddig mint kiállítók jelentkeztek a következő nagy termelők: Kecskemét th. város szikrai telepe, Állami Miklós telep, Állami Földművelésiskola, Gyümölcstermelők Szövetkezete, Mathiász János, Hankovszky Zsigmond, Petrovics István, K. Kiss Ferenc, Beretvás Pál, Löwy Gyula, Lehóczky Gyula, Haraszi Antal, Kone József, id. Muraközy Imre, Zombory Imre és János, Kócs Sománé, Mányoki József, Somogyi János, Héjjas Mihály, Bajnóczy Károly, Tahonyi Mihály, Molitórisz Károly, Szemerey Károly, Bleyer Ferenc, Kecskeméti Mihály, Dékány György, Kiss József nagytermelők. Aágh Mihály cukrász, Polyák János, Tassy Pál, Vörösmarty I.-né, Antal Mihály, özv. Szemerey Zs.-né termelők. Szarkásból: Gubacsi Menyhért, Gubacsi Imréné, Kósa József, Pásztor Mihály, Cs. Kovács István, P. Fekete István, Pálincás István, Juhász Mihály, Halász István, Kalmár János, Panca János, Bakó István, Urihegy: Kelemen István, Borda Antal, Lehózy Imre, Horváth István, Szabó Pál, Kerekes József, Botos Péter, Szabó József, Tóth István, Zana István, Polyák István, Krausz Ignác, Cseh Lajos, Nagy László, Tanczos István. Vágójárás: Kasza Ferenc, Tóth Mihály, Kiss Sándor, Muraközy Árpád, Beke István, Koczó László, Kovács Antal, Adám János, Dunai Antal és Kálmán kistermelők.

Mint látjuk, a gyümölcskiállításon csak Szarkás, Urihegy, Vágójárás és Szikra lesznek képviselve. A többi termelők azért nem állíthatnak ki, mert a féreg terményeiket annyira megrongálta, hogy azok nem valók kiállításra.

SZINHÁZ.

** A jövő szezon bérlet-föltételei. Bihari Ákos a jövő szini idény bérleteiről a következő jelentést tette közzé: Tisztelettel értesitem Kecskemét város nagyérdemű bérletközönségét, hogy az 1906—7. évi színházi idényre bérletet nyitok. Bérletárak a rendesek. Bérlet-föltételek: Hatvanas bérleteknél csak egy társbérlet lehet, akinek neve a bérlet megkötésénél okvetlen bejelentendő. A bérleti kedvezmények nem terjednek ki a második, harmadik vagy negyedik albérletre és az esetleg mégis előforduló ily esetekben az illető köteles az általa elfoglalt helynek teljes napi árát megfizetni. A bérleti árak fele a bérletjegy átvételekor minden körülmények között előre fizetendő. A másik fele pedig idénybérletnél az első 60. rendes bérletnél az első 30 előadás után válik esedékessé. A már megkötött bérlet annak lejártá előtt semmi szín alatt föl nem bontható. Bérletni lehet f. é. október 3-tól kezdve d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óra közt a színházi irodában. A bérletgyűjtést személyesen eszközölöm. A premieket föl-váltva: páros és páratlan napokon lesznek. Ugy, hogy a bemutatók 50 százaléka páros bérletre, 50 százaléka pedig a páratlan bérletre esik. — A múlt évi bérlet jogait tiszteletben óhajtván tartani, fölkérem az érdekelteket, hogy folyó évi október 5 én déli 12 óráig okvetlenül intézkedni méltóztatassanak. Szinlapbérlet egész évre két korona. Bérlet a színházi irodában, vagy Miesey Ignác főszertárosnál, nyugta ellenében. A bérleti előadások 1906. október hó 15 én kezdődnek. Tisztelettel: Bihari Ákos szinigazgató.

Bihari tehát ezuttal ilyen preventív szabályokkal akarja megtörni az általunk is annyiszor ostorozott albérleti rendszert, amely ellen különben a sajtó egyértelműleg állást foglalt annak idején. Mi örülünk rajta jobban, ha ez a kísérlet eredményre vezetne.

NAPI HIREK.

Kecskemét, október 3.

— **A király nevenapja** Holnap, október 4 én lesz Ő csász. és apostoli királyi Felségének névünnepe. A róm. kath. nagytemplomban ez alkalommal reggel 9 órakor ünnepi mise lesz, melyen a törvényhatóság tisztikara s az állami tisztviselők testületileg fognak megjelenni.

— **A kir. törvényházról.** T e s z á r y József vizsgálóbíró szabadságáról vissza érkezett s a vizsgálóbírói hivatal vezetését K a p y Lajos h. vizsgálóbírótól átvette.

— **A vértanuk emléke.** Közeledik a gyászos évforduló, a fekete októberi nap, amelynek emléke véresen izzik elő a magyar nemzet történetéből. A seb, amit a gyűlöletes zsarnokság ütött a nemzet szívére, most, 58 esztendő múltán is vérzik. Azóta, hogy az aradi határt oltárrá avatta a hősök hőseinek utolsó sőhaja, vészes harcok dühöngtek át az országon. Az ezeréves alkotmány épületét a régi fegyverek ostromolták. A turányi faj alvó ereje felserkent, ez az egetrázó erő. A bástyákon küzdöttek a hős őresapátok. Talpra állt megint Petőfi népe. Csak a csatára hívó jelet várta. Nem is egyszer azóta. És annyi vizsaly után most találkozott a nemzet az ő királyával. A béke szivárványa ragyog az aradi Golgotán, ahol eddig a nemzet sorsának boruja tükröződött. . . A vértanuk emlékét kegyeletesen ünnepli meg a nemzet. Kecskeméten a szokásos gyászistentiszteletet a nagy templomban tartják meg.

— **Joghallgatók díszközgyűlése.** A kecskeméti ev. ref. jogakadémia hallgatóit segítő és önképző egyesülete 1906. október hó 6-án, délelőtt 10 órakor a jogakadémia helyiségében az aradi vértanuk emlékére díszközgyűlést tart a következő műsorral: Hymnusz. Énekl. a jelenlevő közönség. Megnyitó beszéd. Tartja Szigethy Lehel II. éves joghallgató, ifjusági elnök. Oda. Irta Váry István III. éves joghallgató, szavalja Hódy Lehel II. éves joghallgató. Felolvasást tart Hajagos József I. éves joghallgató. Szózat. Énekl. a jelenlevő hallgató közönség.

— **Tiszti löverseny.** Ma délután tartotta a 8. huszárezred löversenyét a Kőrösi nyomáson. A versenyre a déli vonattal sokan érkeztek Budapestről és Ceglédre, hol az ezred egy zászlóaljja székel. A verseny nagy közönség jelenlétében szép eredménnyel folyt le, a kecskeméti tisztek ugyancsak kivettek magukért. A jutalmazásokhoz járult hg. Eszterházy ezredparancsnok egy remekművű dísz-tárgygyal.

— **Madárvédelem a kiállításon.** A 6-án megnyíló gyűmölcskiállítás egy érdekes osztállyal fog szaporodni. Selymessy Ferenc ugyanis, kinek a madarak védelme körül kifejtett érdemeiről már volt alkalomunk bővebben megemlékezni, a kiállításon egy madárkiállítást rendez be, amelyben a férges gyűmölcsök mellett föllesznek tüntetve a férgek legnagyobb ellenségei a rovarpusztító madarak. A madárkiállítás keretén belül bemutatja Selymessy a mesterséges fészkeköt is, a melyeknek felállítását csak nemrégiben ajánlotta a városnak.

— **Szüreti vakáció a piaristáknál.** A piaristák főgimnáziumában a mai és holnap napra kaptak a diákok szüreti szünidőt. Ugyane két nap tartja a piarista rendház is a szüretet a tulajdonát képező szőlőkben.

— **Az Iparos Otthon.** Az Iparos-Otthon díszes palotáján, amelynek építkezési munkálatait a sok szeptemberi esőzés kissé megakasztotta, most a jobb idők beálltával újra fokozott erővel dolgoznak. Az épület földszinti részén már teljesen felvonták a falakat s most a sinvasgeren-

dákat (stukaturok) helyezik el s rövidesen hozzákezdenek az emeleti részek építéséhez. A palota, amint már most az építési munkálatokból látható, egyike lesz a város legszebb és legimpozánsabb épületeinek.

— **Az O. M. K. E. a szövetkezeti agitáció ellen.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a fogyasztási szövetkezetek kérdésében elfoglalt ismert elvi álláspontjánál fogva arra az első hirre, hogy egyes megyék főispánjai a főszozlabirákat a hitel és a fogyasztási szövetkezetek létesítésének támogatására hívták föl, legott felterjesztést intézett ugy a kereskedelemügyi, mint a belügyi miniszterekhez, melyben rámutatott az agitáció ezen módjának káros voltára s a szóban forgó főispáni rendeletek hatályon kívüli helyezését követelte. Minthogy az OMKE ezen előterjesztése maig sem nyert elintéztést, elhatározta, hogy ezen agitáció megszüntetése illetve a szövetkezeti ügynek az igazság követelményeit kielégítő törvényhozási szabályozása érdekében vidéki kerületeinek, valamint a többi kereskedelmi érdekképviseletnek bevonásával országos mozgalmat indít meg. E mozgalom, amelynek szervezési módjait az OMKE legközelebb megtartandó választmányi ülése fogja megállapítani, arra lesz hivatva, hogy a közvetítő kereskedelemnek a most már hatóságai nyomással támogatott szövetkezeti agitáció által megtámadott létérdekeit megvédje.

— **Két órai késés.** A 723. sz. személyvonat, amely Szegedről d. u. 5 óra 15 perckor indul s Kecskemétre a menetrend szerint este fél 8 kor érkezik, tegnap este két órai késéssel, csak este fél tíz kor érkezett be Kecskemétre. A késés a miatt történt, hogy a vonat mozdonya Pusztapéteri állomáson valami hibát kapott olyannyira, hogy a vonat nem tudta a régi mozdonyjal utját folytatni. Kénytelenek voltak új mozdonyért Kiskunfélegyházára telegraphálni s míg a mozdony megérkezett és a vonat elindulhatott, éppen két óra telt el. Kecskeméten is kénytelen volt a vonat — dacára a nagy késésnek — még egy félórát vesztegetni, mivel a vonat megérkezése után azonnal jött a jelzés Nagykőrösről, hogy a 710. sz. személyvonat elindult s csak annak beérkezése után, este 10 órakor indíthaták utnak Budapest felé, ahova csak éjjel egy órakor érkezett meg, ha ugyan utközben ismét valami kalamitás nem érte.

— **Mire jó a gyűmölcskiállítás?** Egy érdekes akadállyal állanak szemben a gyűmölcskiállítás rendezői, mely nagyban hátráltatja őket munkájukban. A termelők jó része ugyanis, leginkább a kisgazdák, nem akarják terményeiket a kiállításra beküldeni, mert azt mondják, hogy ez csak arra való, hogy megtudják, kinek mennyi gyűmőlése termett s ezen az alapon azután emeljék az adókat. Sehogyszem lehet őket fölvilágosítani, hogy a kiállítás csakis az ő javukra, az ő érdekükben történik.

— **Népgyűlés.** Hacker Sándor és társai bejelentették a polgármesteri hivatalnál, hogy a kecskeméti munkások okt. 7-én, vasárnap d. u. 3 órakor nyilvános népgyűlést tartanak a Széchenyi téren, melynek tárgyai: 1. A munkások helyzete. 2. A kormány szociálpolitikája.

— **Kóbor cigányok.** A cigány ügy rendezése, a kóbor cigányok helyhez kötése és letelepítése immár napról-napra mind égetőbb és sürgősebb kérdéssé válik. Alig mulik el nap, hogy egy-egy, a kóbor cigányok által elkövetett rablásról vagy gyilkosságról ne hozna hirt a táviró. Kecskemét környékén is sűrűbben kezdenek garázdálkodni. Alig két hónapja, hogy a kecskeméti kir. törvényszék egész cigánybandát tett jó időre esendősé, akik a tél folyamán valóságos rémei voltak a környékbeli falvak lakosságának és a vasuti raktárhelyiségeknek, melyeket több ízben feltörték, elemelve onnan egész kocsira

való árut. Ilyen kóbor cigányok akartak letelepedni tegnap Katonatelepen, hogy ott fosztogassák a nyaralókat. A lakosság azonban a kecskeméti esendőségre és rendőrséghez fordult segítségért, ahonnan vagy 6 esendőr és ugyanannyi rendőr sietett ki a helyszínre. A esendőrök és cigányok között valóságos harc fejlődött ki s három cigány a lövésektől könyebben meg is sebesült. Hat kocsin hozták be őket a rendőrségre. Eleinte azt hitték, hogy ezek a cigányok a Kovács Géza-féle rablás tettesei, kiderült azonban, hogy ezeknek *semmi részük sincs a rablásban.* A sok tagból álló banda kihallgatása csak az esti órákban ért véget; ma délelőtt férfinak, asszonynak egyaránt levágták a haját kopaszra, hogy elvegyék a kedvüket a környékünkön való kóborlástól, ez ugyanis a legnagyobb büntetés, amely őket érheti; a műtét után a karavánt a városházi börtönbe zárták.

— **Reményteljes ifjú.** Ifju Habran Mihály tegnap feltörte id. Habran Mihály-nak a szekrényét s onnan 120 koronát elloptott. A reményteljes ifjút a rendőrség vette pártfogása alá.

— **Bérbeadandó pianino.** K e l l e m e s hangu, jó karban levő pianino jutányos áron bérbeadandó. Cím a kiadóhivatalban.

— **Piaci árjegyzék 1906. évi okt. hó 3-ik napján.** Tisztabuza 13.00—14.00. Kétszer 11.40—12.00. Rozs 11.60—12.00. Árpa 11.60—12.00. Zab 12.00—12.60. Tengeri kecskeméti 12.40—12.80. Tengeri bánáti 12.40—12.60. Köles 11.40—12.20. Krumplic 4.00—4.80. Széna 4.60—5.00. Szalma 1.80. 2.20. Szalonna kilója 1.32—1.60. Hizott sertés kilója 1.12—1.16. Csöves kukorica 4.60—5.00.

Lövöldöző feleség.

— Esküdtszeki tárgyalás. —

Szándékos emberölés kísérlete és súlyos testi sértés miatt állott ma az esküdt bíróság előtt Tasi Lászlóné. A vádirat úgy szól, hogy Nagykőrösről f. évi február 7 én, 8 án és 22 én Tasi Lászlóné, Petrik Mária forgó pisztolylyal három ízben rálőtt az urára, Tasi Lászlóra, akitől különválva élt. A golyók azonban nem okozták Tasinak a halálát s így szándékos emberölés kísérlete és súlyos testi sértés vétségével vádolva állott ma Tasi Lászlóné az esküdtek előtt.

Az elnöki tisztet Stipl Károly viselte, szavazó bírák voltak dr. Kiss Ferenc és Aág Miklós, vádló dr. Gyalokay Sándor, védő dr. Mezei Pál volt. Az esküdtbíróság tagjai lettek Pataky Imre, Klein Dávid, Gál Ferenc, Zsigmond Ferenc, Biró István, Szabó Dezső, Makai István, Adám Miklós, Szabó Lajos, Moskovitz Miksa, Tájcsik Mátyás, Tóth István.

A vádlott Tasi Lászlóné elmondja, hogy 29 éves, református vallású, Nagykőrösi lakos, férjétől most válik. Előadja, hogy Tasi Lászlóval 8 évvel ezelőtől házasra, de az az első perctől fogva rosszul bánt vele. Folyton részeges volt s ilyenkor családját ütötte-verte s a rossz bánásmód miatt három gyermeke meg is halt. Ő maga négy gyermekével hol egyik, hol másik szomszédban halt s mikor a három gyermeke meghalt, otthagya az urát s szolgálatba állt. De az most sem hagyott neki békét, hanem folyton üldözte, többször megfenyegetve, hogy vagy vissza megy hozzá, vagy elpusztítja.

Január 8 án az asszony lakásán éppen mosott, mikor oda ment hozzá férje s a nála levő késsel megakarta ölni.

Ő erre önvédelemből a kezében levő mosósodát a férje arcába öntötte, majd lekapta a szögön függő revolvért s azzal rálőtt férjére.

Február 8 án Tasi Lászlóné az anyjától jött hazafelé, midőn a kaszárnya mellett férje egy bokorból elé ugrott s egy késsel neki támadt. Ő erre a magánál hordott pisztolylyal rá lőtt férjére, a

ki a lövésektől elmenekült. Am férje ebbe nem nyugodott bele, hanem elment az ő szolgálati helyére, de ő annyira megijedt, hogy mielőtt még férje szólt volna, reá lőtt, szinte maga sem tudja, hogyan. Férjét nem akarta megölni s mindig csak önvédelemből lőtt rá.

Tasi László, a férj, a vizsgálat során kijelentette, hogy nem akar vallani.

Dr. Kecskeméti István orvosszakértő elmondja, hogy a panaszt az első golyó a hátán, a második a füle mellett, a harmadik a nyakszirtjén, a negyedik pedig a metszőfogánál érte. A két utóbbit még most sem távolították el s ezek a sérültek gyakori hasigatásokat okoznak.

A beidézett tizenkét tanu mind azt vallja, hogy Tasi brutálisan bánt a feleségével s e miatt az asszony gyakran kénytelen volt otthonról elmenekülni. De egyben azt is elmondják, hogy a férj támadásai után az asszony futva üldözte az urát s így többször reá is lőtt.

Dr. Gyalokay Sándor azt fejtegeti, hogy a férjnek indulatossága nem ok arra, hogy gyilkolással iparkodjék a házasságból szabadulni. Kéri, hogy a törvény paragrafusát szigorúan alkalmazzák.

Dr. Mezey Pál védő az esküdteknek a szívére akar hatni. Föltárja a vádlott szomorú helyzetét s azt a rettenetes bánásmódot, mit férjétől el kellett szenvednie. Kéri fölmentését.

Ezután az elnök az esküdteknek előterjeszti a kérdéseket, melyek a következők:

1. Bűnös-e Tasi Lászlóné abban, hogy Tasi László ellen előre megfontolt szándékkal a szándékos emberölés kísérletét követte el? Igen, vagy nem?

2. Szükséges volt-e a súlyos testi sértés büntetése önvédelmi szempontból?

3. Tettét félelemből követte-e el?

4. A bűnös tettet törvényes házastársa ellen követte-e el?

Az esküdtek mind a négy kérdésre igennel feleltek, s mivel beigazolván látták, hogy tettét félelemből, jogos önvédelemben követte el, őt a büntetés alól fölmentették. Az ítélet jogerős.

Anyakönyvi kivonat.

1906. évi szeptember 29—október 1.

Születések: Varg. Mária Magdolna rk. Szécsényi Juliánna rk. Major Mihály rk. Szalai József rk. Czerman Etelka ref. Bózsik Terézia rk. Nyilas Mihály rk. Pápai Imre rk. Fekete Erzsébet ref. Kapás János rk. Kovács Etelka rk. Récz Gyula rk. Bodócs Juliánna rk. Orgoványi Antal rk. Molnár Mária rk. Zsiros Mária ref. Fekete halvaszülött fiú rk. Nyul Terézia rk. Németh Gizella rk. Domokos Mihály rk. Petrik Anna rk. Farkas Imre rk. Farkas Dömötör rk.

Halálozások: Nagy István rk. 57 éves. Farkas János rk. 16 hónapos. Majercsik Béla rk. 3 hónapos. Balogh Mária Magdolna rk. 22 hónapos. Kun Ilona rk. 2 hónapos. Tóth István ref. 21 hónapos. Gyapjas Gergely rk. 40 éves. Török István rk. 14 napos. Kis Mária rk. 2 éves. D. Nagy László rk. 9 éves.

Kihirdetettek: Tóth István rk. és Vig Terézia rk. F. Tóth István rk. és Gubacsi Teréz rk. Herczeg Pál rk. és Kovács Mária rk. Csikós István rk. és Bónus Anna rk. Faragó Imre rk. és Kiss Anna rk. Gál József ref. és Kovács Teréz ref. Vörös József rk. és Bazsantik Katalin rk. Somodi Imre ref. és Cseh Judit ref.

Házasságot kötöttek: Józsa Antal rk. és Harkai Juliánna rk. Faragó Mihály rk. és Szepesi Terézia ref. Csorba Menyhért rk. és Kéri Lidia ref. Konkoly Dezső ref. és Eránusz Mária Ilona rk. Kovács Mihály rk. és Rúza Mária rk.

15 darab Kecskeméti Pinczeszövetkezeti részvény eladó.

4801 Cím a Kiadóhivatalban. 6—4

Csosz József kádármesternél
I. tized, Kádár-utca 179. szám alatt

**600 darab
új és ócska hordó
különbéle nagyságban eladó**
4794 literje **6 fillértől** kezdve. 7—8

Értesítés.

Értesítjük a nagyérdemű fogyasztó közönséget, hogy **Szolnoki-hegyi telepünkön** 4793—7—8

**tejjel hizlalt
élő és vágott baromfi,**

valamint

**tömött liba naponként
piaci árban** kapható.

A Kecskeméti

Kiviteli-Kereskedelmi Részvénytársaság.

Kiadó lakás.

3 udvari szoba, előszoba, konyha — mellékhelyiségekkel — azonnal vagy f. évi november hó elsejére kiadó. Értekezhetni Nagykörösi-utca 26. szám alatt. 4—2

Kosár eladás.

20,000 drb 5 kilós szőlőszállítókosár, darabonként 23 és 20 fillérjével eladó, nagyobb mennyiség vételnél árendedmény. — Megrendelést elfogad: Pekanovits Imre igazgató-főmérnök, Nagyvárad.

Fehérvári Antal

óras- és látszerész

KECSKEMÉTEN, LUTHERÁNUS BAZÁR

Babo-féle mustméro 2 kor. 40 fill.

Valódi **Waagner must-, bor-, pálinkaméro 1 korona 20 fillér.**

Mindennemű inga, fali és zsebóra raktára és készítése. Toronyórák, palota, városi, gyári és lak tanya-órák berendezését a legelőnyösebben eszközli. Raktáron vannak: távesővek, lornyetek, hőmérők, fagyalt és cukor-mérők.

Dusválaszték: orresiptetőkben, szemüvegek és mindennemű látszerészeti cikkekben. Kaphatók: hályog üvegek, szemüvegrészek. Kerékpár-szemvédő szemüvegek. Olesó rajzeszközök. Felhalmozva: ezüst és nickelláneczek. Óra és mindenféle ékszereműek, szemüvegek javítása olesón és pontosan.

Szemüvegek szemméro után választatnak ki.

Figyelem!

Bárkinél is **olesóbban** szállítom a budapesti légszeszgyári

diókokszot, porosz, janinai és egyéb köszenet,

a legjobb minőségűt.

Ugy kályhába, mint cséplési idényre

részletszállításra

is eszközlöm. Ugyanis a kívánt mennyiség előjegyztetik és az részletenként szállítatik oly árban, mintha az egész egyszerre szállítatnék és csak az átvett mennyiség fizetendő.

Vágott tűzifa, mész

már 25 kilogrammonként is házhoz szállítatik

Szezska, favilla, meszelő

sokkal olesóbban kapható nálam, mint bárhol.

Szénre és koksza

előjegyzéseket

már most elfogadok és kívánatra házhoz is kimegyek rendelést fölvenni. Előjegyzések fölvetetnek lakáson és Goldmann Ferenc ékszerész úrnál Rákóczi-út, izraelita egyház bérpalotájában. — A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

DÉKÁNY I. szén- és fakereskedő.

Magyar-utca 235. sz.

Ugyanitt helybeli gyümölcskereskedőnek napi gyümölcs-hordásra egy federes kocsi olcsón rendelkezésére áll.

BORHEGYI

BORVIZ

SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES
GYÖGY ÉS ÜDÍTŐ SAVANYUVIZ
FORRÁSHEZELŐSEG BAROT, HÁROMSZÉK MEGYE

Allandóraktár: **Zilzer Adolfnál** Kecskeméten

Mezei-utca és Trombita-utca sarkán.

Elárusítás palaczkonként:

Ladányi Testvérek fűszerkereskedésében

a gyümölcs-piaczon, Dr. Horváth Mihály orvos úr házában.